

Herrnhuts Brödramission nr 4 2025

Kära läsare!

Vi befinner oss i jultid, och när detta skrivs är det ännu oklart om tidningen har nått er före julafton eller kommer efteråt. Oavsett vilket hoppas vi att detta nummer får förmedla något av julens stillhet, glädje och hopp.

Vi är just nu inne i en fas där tidningen har fått ett nytt ansikte, och vi arbetar med att finslipa vissa detaljer. Det har gjort att utskicken inte har skett enligt ordinarie tidsplan, vilket vi beklagar.

I Stockholm händer det mycket, och vi intensifierar evangelisationsarbetet i vår stad. Det är glädjande att se liv och rörelse i kyrkan under våra aktiviteter, och vi märker att nya människor hittar till oss. Samtidigt bär vi en längtan efter att bli fler. Bor du själv i Stockholm, eller känner du någon som söker en bibelorienterad, lärjungafokuserad och missionsinriktad församling? Berätta då gärna om oss i Evangeliska Brödraförsamlingen eller EBF Stockholm som vi ofta kallar oss.

Utöver våra gudstjänster har vi flera olika verksamheter.

För daglediga och andra (alla är välkomna) erbjuder vi *Afternoon Tea* med bibelsamtal. För närvarande och åtminstone kommande vårtermin vandrar vi genom Bibeln i form av en frälsningshistorisk översikt. Vi har alla lärt oss mycket under höstterminen.

En annan verksamhet som vi har kallar vi *Vid Bordet*. I en varm och inbjudande miljö samlas vi kring middagsbordet, äter hemlagad indisk mat och samtalar öppet kring existentiella frågor de flesta kan relatera till. Vi undersöker ämnet tillsammans lyssnar till varandra med respekt och nyfikenhet. Vi avrundar med att se vad Bibelmaterialiet har att säga kring ämnet.

Vi har också *Öl och Bibel*, som fortfarande är i sin linda. Det är en tydligt utåtriktad verksamhet som träffas på Hotell Diplomat på Strandvägen. Gruppen är öppen för alla som är nyfikna på den kristna tron och vill utforska Bibeln i en sekulär miljö. Man behöver naturligtvis inte dricka öl – alkoholfritt går lika bra. Självt dricker jag oftast te.

Och så har vi gruppen *Lectio Divina*. Här samlas vi i stillhet kring Guds ord, lyssnar till bibeltexten flera gånger och låter den sjunka in i hjärta och liv. Det är en enkel och djup gemenskap där Ordet får tala, och där vi övar oss i att lyssna – till Gud och till varandra. Från och med våren kommer denna samling att bära namnet *Dela Ordet*, även om innehållet förblir detsamma.

Till sist vill jag nämna en annan ny satsning som bär namnet Hjärta till Hjärta, en samling med föredrag och fika. Vi bjuder då in intressanta föredragshållare som talar över ämnen som berör.

Vid det första tillfället gästades vi av Ulf Cahn, som talade om antisemitism. Det blev en mycket välbesökt samling som på djupet engagerade oss alla.

Hjärta till Hjärta inleds med en kort andakt.

Vi försöker också knyta kontakter med människor på Östermalm och har flera trådar ute. En del av detta sker genom att helt enkelt vara närvarande ute i vardagen, på platser där människor rör sig. För egen del tar jag till exempel med datorn och arbetar från Paula's café intill kyrkan, där det finns både arbetsro och goda möjligheter till samtal i den personliga miljön.

Det är spännande tider, och jag tror att EBF Stockholm har framtiden för sig. Vi vill förmedla en varm och personlig kristen tro, rotad i evangelisk-luthersk grund och i sann herrnhutisk anda.

Vi stödjer den internationella missionen och kommer att återkomma med uppdateringar kring detta. Samtidigt måste vi också ständigt påminnas om att Sverige är ett missionsland. Människor längtar – ibland utan att själva veta om det – efter mening och hopp. Där spelar vi en roll tillsammans med andra kyrkor i Stockholm.

För "Oss är en Frälsare född"!

Låt oss därför under jultiden stanna upp inför undret i krubban. Gud blev människa för vår skull. Må Jesus, vår Frälsare, få komma nära oss på nytt och fylla våra hjärtan med sin frid, sin kärlek och sitt ljus – och låta detta ljus lysa vidare genom oss till andra.

Till sist,

Stort tack för era gåvor och ert bönestöd!

Daniel Källander

Präst och verksamhetschef

Evangeliska Brödraförsamlingen

Ansvarig utgivare Missionsbladet nr 4:

Daniel Källander

Text & bilder:

Daniel Källander, Helena Ullhag och

Emma Boije.

Det folk som vandrar i mörkret ska se ett stort ljus

I en av de stora profetböckerna i Gamla testamentet läser vi att *"Det folk som vandrar i mörkret ska se ett stort ljus, över dem som bor i dödsskuggans land ska ljuset stråla fram"* (Jes 9:2). Orden talar rakt in i både vår värld och våra hjärtan. De beskriver inte bara ett folk långt tillbaka i historien, utan också oss – som vandrar i mörker, i oro, med jobbiga frågor, i skuld och i diverse trångmål.

Bibeln döljer inte att mörker finns, utan talar om mörkret som något verkligt, kraftfullt och närvarande. I Rom 3 läser vi om människans oförmåga att leva heligt, *"ingen rättfärdig finns"* är den dystra slutsatsen. Detta har fört med sig konsekvenser på många sätt. Mörkret tar sig många uttryck: ensamhet, tvivel, söndertrasad relationer, ångest, oro inför framtiden, syndens tyngd och skuldens sting och inte sällan en känsla av skam för att bara nämna några saker. Erkänner vi mörkets realitet, då förstår vi också varför ljuset är så nödvändigt. Mitt i mörkret säger ordet oss att Gud inte överger sitt folk. Han låter ljuset bryta fram: *"Stå upp, stråla, för ditt ljus kommer och Herrens härlighet går upp över dig. Se, mörker ska täcka jorden och töcken folken, men över dig ska Herren gå upp, hans härlighet ska uppenbaras över dig"* (Jes 60:1–2). Ljuset är inte ett mänskligt projekt, ingen moralisk förbättring eller religiös ansträngning.

Redan i profeternas dagar visade Gud att Frälsaren skulle komma som ett ljus för alla folk, ett ljus starkare än mörkret i våra hjärtan". *I honom var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.*" (Joh 1:4-5).

Evangeliet är inte bara ett ständigt aktuellt budskap för den redan troende. Det är också en inbjudan till den som ännu söker. Matt 4:16 visar hur Jesu ankomst uppfyller profetian från Jesaja: *"det folk som sitter i mörker ska se ett stort ljus, och för dem som bor i dödens land och skugga ska ett ljus gå upp"*. Den som famlar efter mening, den som brottas med tvivel, den som inte vet om den kristna tron är för dem—till alla dessa säger Johannes döparen: *"Se Guds lamm, som tar bort världens synd"* (Joh 1:29) och Kristus själv säger *"Kom och följ mig."* Mark 1:17. Herren kallar oss att följa Honom oavsett hur ditt liv ser ut så kom ihåg att han förmår göra *"allting nytt"* (Upp 21:5) och den Sonen gör fri blir verkligen fri: *"Om nu Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria"* (Joh 8:36).

I en värld där många rör sig mellan olika övertygelser, säger kristen tro något radikalt: Gud finns och har kommit till oss! Vi behöver inte sträcka på oss för att försöka bli rätt och leva rätt. Han har gjort verket. Han har kommit, dött och uppstått för vår skull. Mörkret är verkligt, men ljuset (Kristus) är större. Detta är inte önsketänkande, utan ett historiskt vittnesbörd. Luk 2:10–11 "Var inte förskräckta! Se, jag bär bud till er om en stor glädje för hela folket. Ty i dag har en Frälsare blivit född åt er i Davids stad, och han är Messias, Herren".

Dessa ord visar att glädjen är "för hela folket". För alla folk! I alla tider.

Så underbart att stanna upp vid en text som denna. Att verkligen få ta in det som står.

Daniel Källander

Bibellägret i Pogradec, Albanien 2025

Vi har samsats om att erbjuda ledarträning, seminarier för unga vuxna, familjeläger och långvarigt ekonomiskt stöd till lokalt diakonalt och missionellt arbete på den albanska herrnhutiska kyrkans olika orter i landet.

I somras var det EBF Göteborgs tur att återigen medverka på bibellägret. En årlig tradition, där alla åldrar samlas, i år med ca 75 deltagare. Speciellt för i år var att vännerna i Albanien önskat förstärkning på musik-sidan samt uppmuntrade oss att ta med unga ledare. Det resulterade i att vi var 10 personer som åkte ner; Andreas Nordanstig (vår musiker) med familj, vår pastor Mats Linde samt min familj (familjen Boije). Totalt fem ungdomar och fem vuxna. Tillsammans med de albanska ledarna medverkade vi i undervisning, bibelstudium, fritidsaktiviteter, samtal, bön med mera.

Vi har bett två av ungdomarna att berätta om sina upplevelser: Wilma Nordanstig Will, 18 år, EBF Göteborg:

Jag tyckte resan till Albanien var lärorik, rolig och givande. Det var väldigt intressant att möta deras kultur och den kristna tron inom den. Många av de ungdomarna vi mötte hade till exempel inte biblar hemma så jag tyckte att det var väldigt intressant att höra deras trosuppfattning och perspektiv. Det intressanta var att trots det så hade vi ungefär samma uppfattning om vem Jesus är och vad den kristna tron innebär. Jag kände verkligen att jag fick möjlighet att utvecklas i min tro, i ledarskap och gemenskap.

Vi fick leda andakt, vilket var en stor övning i frimodighet och att verkligen våga dela med sig av vissheten och erfarenheten som Gud har gett mig. Genom att göra det har jag blivit tryggare i att uttrycka min tro och att dela med andra vad Gud har lagt på mitt hjärta. Det var en stor glädje att få leda lovsång och dela vår musik med människorna på lägret. Men också att få uppleva, delta och ta in deras musikkultur och deras uttryck i lovsången

Mika Boije, 17 år, EBF Göteborg:

För mig var det en stor grej att få vara med som ledare, eftersom jag har varit på detta läger tre gånger innan; 2014, 2016 och 2018. Det har varit en del av min uppväxt. Men då var jag liten och blyg. Min upplevelse av resan detta år är att jag fick vara med på ett nytt sätt, med en nyslags närvaro och medvetenhet. Jag hade planerat en andakt som jag skulle hålla i, och det tyckte jag var jättekul, men också läskigt.

Vi alla som var med på resan fick olika grupper som vi skulle vara med och leda. Jag fick vara med som ledare för barnen, vilket var mycket roligt. Jag fick leda lekar, prata med barnen och känna att jag bidrog som en riktig ledare.

Det känns som att jag har vuxit som kristen ledare de senaste åren men också under själva lägret i somras. Jag fick dela min tro på ett sätt som var nytt för mig. Det stärkte mig, att få dela med mig till andra av det jag själv har fått ta emot. *Text och bilder Emma Boije*

Historiska måltider i Herrnhutiska församlingar

Bröd och gröt: Basföda i Sverige under 1700-talet. Bröd hade både praktisk och symbolisk betydelse, särskilt i nattvarden.

Soppor och kål: Vanliga vardagsrätter, ofta kokade på rotsaker och kål.

Saltad eller torkad fisk: Sill och strömming var stapelvaror, särskilt i kustnära församlingar.

Kött vid högtider: Fläsk eller fårkött kunde serveras vid större samlingar, men inte dagligen.

Kaffe och bakverk: Herrnhutiska samlingar i Sverige under 1800-talet blev kända för sina kaffestunder med enkla kakor eller bullar. Kaffet hade en social funktion och förstärkte gemenskapen.

Nattvardsmåltiden: Bröd och vin var centrala i den rituella måltiden, ofta högtidligt och gemensamt

Herrnhutiska recept kretsade ofta kring enkla, närande bröd som kunde delas i gemenskap.

Naturliga ingredienser: Honung, morötter och kesella ger både sötma och saftighet utan att vara överdådiga.

Kalljäsning: Att låta brödet jäsa över natten i kylan är praktiskt och speglar en vardaglig hushållstradition.

Kalljästa honungsrutor (Matklubben.se)

- **50 grams Jäst**
- **0.5 deciliter Flytande honung**
- **0.75 deciliter Smält smör**
- **1 deciliter Kesella**
- **3 deciliters Morötter**
- **5 deciliters Mjolk**
- **0.5 Tsk salt**
- **Vetemjöl**

1. Smula jästen i en bunke. Tillsätt honung, smör, kesella, morötter, mjolk och salt. Rör om tills jästen löst sig och arbeta sedan in mjölet i omgångar tills degen släpper skålens kant.
2. Ta upp degen och tryck ut den i en bakpappersklädd långpanna. Skär degen med mjölad kniv i 24 bitar. Strö över mjöl. Ställ långpannan i kylan över natten. Ta ut plåten från kylan och låt brödet jäsa färdigt i rumstemperatur medan ugnen blir 200°C. Nu har rutorna jäst ihop nästan helt, så markera dem igen med mjölad kniv.
3. Grädda på nedersta falsen 20-25 min. Låt brödet vila en stund och sedan kallna på galler under duk. Servera rutorna med smör och ost till frukost eller som tillbehör till soppa. Passar även på buffébordet, precis som i Herrnhutiska samlingar där maten ofta delades.

När allt snurrar och vi själva snurrar med

Jag är, tyvärr, ett levande bevis på att det jag nu skriver är sant. Om någon undrar hur det går att känna sig stressad redan i november, så kan jag vara första person att räcka upp handen. Med tre barn under sex år, en kalender som ibland känns som ett Tetris-spel i svåraste nivån, och ett hem där både min hustru och jag försöker hinna med allt som ska göras, samtidigt som vi försöker vara närvarande för våra barn såväl som för varandra, ja, då blir december inte direkt en stillsam pilgrimsvandring mot julens frid. Snarare en hinderbana. Det börjar alltid med goda intentioner. Vi ska ta det lugnt. Vi ska inte låta oss svepas med. Vi ska minnas vad som är viktigt. Men så kommer sista arbetsveckorna, förskolans julavslutningar, paket som "måste" införskaffas och (alltid) nya overaller som behövs. Och någonstans mitt i allt inser jag att jag, som ska skriva en betraktelse om julen, kliver runt hemma som en levande illustration av just stress. För mitt i allt glitter, doft av saffransbröd och glögg och väntan på att få fira vår älskade Frälsares ankomst så kommer julen alltid med en påtaglig stress. Åtminstone för mig.

Julen tänker vi som en tid av frid och återhämtning, men jag märker att jag knappt ens kan skapa fred i mitt eget kök en helt vanlig vardagsmorgon. Den lovar glädje, men jag märker ofta irritation. Den lovar närhet, men jag märker att jag springer förbi de jag älskar allra mest! Och så blir julen — innan den blir något annat — en spegel. En mild, men ändå skoningslös påminnelse om att jag inte är så kärleksfull, så tacksam och generös som jag skulle vilja vara. Den visar oss de vi allra helst vill dölja: att vi faktiskt behöver hjälp. Att jag inte räcker till att göra gott i min egen kraft. Att min mänsklighet inte är ett projekt jag får ordning på genom bättre planering eller några riktigt bra appar. Det finns ett styng av anklagelse i julen just därför att den påminner oss om varför den överhuvudtaget behövdes.

Vi behövde en Frälsare. SÅ julen *"är en anklagelse innan den blir en fröjd"* för att citera den amerikanske pastorn John Piper i dennes bok *Goda nyheter om en stor glädje* sid 21 (Rotad förlag). Synden ger sig dagligen tillkänna. Jesus föddes rakt in denna vår vilsenhet. Där inte bara världens brustenheter erkänns— utan vår. Jag har ibland tänkt att jag borde skapa stillhet. Som om frid är något man uppnår efter en mängd andliga träningspass.

Men alltmer inser jag att det snarare är så att stillheten finns där om jag stannar upp (för bibel och bön)— men alltför ofta springer jag ifrån friden istället. Det finns ett tyst utrymme precis under alla lager av ljud, måsten, oro, prestationer och decemberkaos. Ett utrymme där jag, hur märkligt det än låter, redan är buren. Redan sedd. Redan älskad. Det är inte alltid en stor upplevelse. Inget bländande ljus. Snarare något i stil med ett andetag som plötsligt når genom kroppen. Som en påminnelse: Du får vara människa. Du får vara begränsad. Du får vara svag. Och just därför får du också vila. Inte när allt lugnat sig (som det sällan gör) —utan mitt i det som ännu inte gjort det. Jag vill tro att många känner igen sig. Stressen kan drabba den ensamstående som försöker få ihop julen på egen hand, lika mycket som den barnfamilj som springer mellan aktiviteter. Den rasar mot den äldre som plötsligt märker att tystnaden i hemmet är större när mörkret faller tidigt om dagarna. Den kommer till den unga som jämför sitt liv med alla andras, spetsat genom sociala medier. Julen väcker så mycket samtidigt: glädje, saknad, längtan, trötthet, skuld men också hopp.

Och i allt detta kommer en sorts existentiell fråga smygande: Hur lever jag egentligen? Och varför känns det ibland som att livet lever mig, inte tvärtom? Det är ingen liten fråga. Men den blir extra tydlig i december tycker jag.

Mitt i detta behöver vi inte prestera tro, stillhet eller glädje. Vi behöver inte känna allt rätt.

Kanske är det till och med så att julens djupaste frihet börjar där all min förmåga slutar.

För det är här julens budskap skymtar — som ett ljus längst bort i en tunnel. Inte med doner och brak, utan med en viskning: "Ni behöver inte rädda er själva. Det är därför jag kom hälsar Jesus.

Julen handlar inte först om hur fridfulla vi kan göra våra hem. Utan om hur Gud steg ner i världens brådska, mörker och brustenheter — och fyllde den med närvaro. En närvaro som fortfarande bär. Immanuel, Gud med oss. Det är inte ett färdigt svar. Inte ens en färdig tröst. Men det är en början. Att hitta tillbaka – inte genom att skärpa sig, utan genom att ge upp. Vi försöker ofta lösa stress med mer kontroll.

Men kanske är första steget något helt annat, att släppa taget om illusionen att vi måste ha ordning på allt.

Det blir aldrig perfekt. Varken granen, hemmet, relationerna, partnern, vår inre balans eller decemberplaneringen. Men kanske behöver de inte vara det.

Det viktiga är inte att vi lyckas göra en perfekt jul. Det viktiga är att vi vågar vara närvarande i en ofullkomlig jul och lyfta blicken bort från plikterna mot Frälsaren .

Det är där nåden blir mer än ett ord. När jag sitter och skriver detta – samtidigt som jag lyssnar efter om något barn vaknat efter att vi äntligen lagt dem – känner jag en blandning av trötthet och tacksamhet. Det är rörigt. Det är mycket. Men livet är fortfarande gott. För att det är givet, inte skapat av mig. Och kanske är det just det som är julens stilla hemlighet: mitt i allt som vacklar, finns något som inte gör det. Ett ljus som inte slocknar. En frid som inte kommer från oss själva utan från det lilla Jesusbarnet. Om honom läser vi:

"För ett barn blir oss fött, en son blir oss given. På hans axlar vilar herradömet, och hans namn är: Under, Rådgivare, Mäktig Gud, Evig Far, Fridsfurste" (Jes 9:5) .

I lilla Bibeln, Joh 3:16 läser vi: *"Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv"*. Vi behövde en Frälsare.

Och därför är julens budskap — hur svagt vi än uppfattar det — fortfarande goda nyheter.

God Jul och påminn dig och de dina vad julen faktiskt handlar om! Amen

Daniel Källander

Hur kan du vara med?

Du kan be, ge, resa eller engagera dig lokalt. Alla behövs – med sina gåvor, sin tid och sitt hjärta.

Tack för att du är med och stöder oss

SWISH 123 379 62 08

Kontakt & resurser

Adress: EBF, Sibyllegatan 13, Entréplan,
114 42 Stockholm:

E-post: info@evangeliska.nu
daniel.kallander@evangeliska.nu
helena@evangeliska.nu

Hemsida: www.evangeliska.nu

Resa till Herrnhut till våren -26

Vi planerar en resa till Herrnhut i vår som ligger i östra Tyskland. Hör av dig om intresse finns för att deltaga. Mer info om resan kommer.

Kort fakta om Herrnhut:

Ligger i Oberlausitz-regionen i östra Tyskland.

Grundades på 1700-talet av religiösa flyktingar och blev centrum för den Moraviska kyrkan.

Herrnhut är idag ett UNESCO-världsarv tack vare sina unika brödräfsamlingsbyggnader och kulturarv.

Orten är också berömd för sina Herrnhuter-stjärnor, traditionella juldekorationer som spridits över hela världen

God Jul
&
Gott Nytt År
önskar

Daniel, Helena, Margareta och Meeha.

EBF
Stockholm

PROGRAM JAN-FEBR 2026

Ons 7 Jan kl 17:30 Vid Bordet

Ons 7 Jan kl 19:30 Öl & Bibel, Diplomat

To 8 Jan kl 17:30 Dela Ordet

Sön 11 Jan kl 15:00 Nattvardgudstjänst

Tis 13 Jan kl 14:00 Afternoon Tea

Ons 20 Jan kl 17:30 Vid Bordet

Ons 20 Jan kl 19:30 Öl & Bibel, Diplomat

To 21 Jan kl 17:30 Dela Ordet

Sön 25 Jan kl 15:00 Gudstjänst

Tis 27 Jan kl 14:00 Afternoon Tea

To 29 Jan kl 17:30 Dela Ordet

Ons 4 Febr kl 17:30 Vid Bordet

Ons 4 Febr kl 19:30 Öl & Bibel

To 5 Febr kl 17:30 Dela Ordet

Sön 8 Febr kl 15:00 Gudstjänst

Tis 10 Febr kl 14:00 Afternoon Tea

To 12 Febr kl 17:30 Dela Ordet

Ons 18 Febr kl 17:30 Vid Bordet

Ons 18 Febr kl 19:30 Öl & Bibel

To 19 Febr kl 17:30 Dela Ordet

Sön 22 Febr kl 15:00 Gudstjänst

Tis 24 Febr kl 14:00 Afternoon Tea

To 26 Febr kl 17:30 Dela Ordet

Välkommen!

Evangeliska Brödräfsamlingen
Sibyllegatan 13
114 42 Stockholm

www.evangeliska.nu

info@evangeliska.nu
PlusGiro 51202-0
SWISH 123 379 62 08